

22.3.2019

508/01.02/2019

Jakelussa mainitut

LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI SAARISTOASIAIN NEUVOTTELUKUNNASTA

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta luonnoksesta.

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 3.5.2019 ensisijaisesti vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnot voi toimittaa myös sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@mmm.fi tai kirjeitse osoitteeseen maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Sähköiset lausunnot tulee toimittaa pdf-, Word- tai rtf -tallennusmuodossa.

Tämä lausuntopyyntö on lähetetty vain sähköisenä.

Lisätietoja antavat hallitussihteeri Laura North (02951 62334) ja johtava asiantuntija Elina Auri (02951 62041), sähköposti: etunimi.sukunimi@mmm.fi.

Osastopäällikkö

Minna-Mari Kaila

Hallitussihteeri

Laura North

LIITTEET:

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi saaristoasiain neuvottelukunnasta

Ministeriön lausuntopyynnöt liitteineen löytyvät MMM:n internet-sivustolta <http://mmm.fi/lausunnolla>

JAKELU

Saaristoasiain neuvottelukunta
Liikenne- ja viestintäministeriö
Ympäristöministeriö
Valtiovarainministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö, luonnonvaraosasto
Ruokavirasto
Liikenne- ja viestintävirasto TRAFICOM
Metsähallitus
Suomen ympäristökeskus SYKE
Kuntaliitto
Saaristokunnat ja -osakunnat
Maakunnat
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Rekisteröidyt puolueet
Suomen Matkustajalaivayhdistys
Kalatalouden Keskusliitto
Suomen ammattikalastajain liitto
Pidä Saaristo Siistinä
Suomen Kylätoiminta

TIEDOKSI

Ahvenanmaan maakunnan hallitus

Allekirjoitettu lausuntopyyntö on maa- ja metsätalousministeriön arkistossa.

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI SAARISTOASIAIN NEUVOTTELUKUNNASTA

Yleistä

Saaristoasiain neuvottelukunta (SANK) on pysyvä saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) ja sen nojalla annetun saaristoasiain neuvottelukunnasta annetun asetuksen (387/1987) mukainen valtioneuvoston asettama neuvottelukunta, joka toimi vuodesta 2008 lähtien työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä. Sitä ennen neuvottelukunta toimi sisäasiainministeriön yhteydessä. Saaristoasiain neuvottelukunta siirtyi maa- ja metsätalousministeriöön saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 14 §:n muuttamisesta annetulla lailla (1508/2015) 1 päivänä tammikuuta 2016.

Samalla, kun Saaristoasiain neuvottelukunta siirrettiin maa- ja metsätalousministeriöön, lakiin tehtiin muitakin päivityksiä. Uusina säännöksinä annettiin maa- ja metsätalousministeriölle valta päättää neuvottelukunnan jäsenistön muutoksista ja lisäksi lisättiin säännös jonka mukaan neuvottelukunnan jäsenistössä tulisi olla edustajia sellaisista tahoista, joilla on keskeinen merkitys asian toteuttamisen kannalta. Neuvottelukunnan toimikausi rajoitettiin korkeintaan kuuteen vuoteen. Käytännössä neuvottelukunta on yleensä asetettu eduskunnan vaalikaudeksi.

Neuvottelukunta osallistuu saaristoalueiden kehittämiseen yhdessä maakuntien, kuntien, valtion viranomaisten ja muiden osapuolten kanssa. Neuvottelukunnalla on oma sihteeristö sekä pääsihteeri. Sihteeristön jäsenet edustavat ministeriöitä, valtion laitoksia, maakuntien liittoja, kuntia sekä muita tahoja. Pääsihteeri on nimetty maa- ja metsätalousministeriöstä. Lisäksi Ahvenanmaan maakunnan saaristotoimikunnan edustaja osallistuu neuvottelukunnan kokouksiin asiantuntijajäsenenä. Saaristoasiain neuvottelukunta on laatinut yhdessä ministeriöiden, maakuntien liittojen, kuntien ja järjestöjen kanssa saaristo-ohjelman.

Saaristoasiain neuvottelukunta asetettiin 31 päivänä maaliskuuta 2016 eduskunnan vaalikaudeksi. Toimikausi alkoi 1 päivänä toukokuuta 2016. Neuvottelukunnan rahoituksesta säädetään maa- ja elintarviketalouden, maaseudun sekä saariston tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetussa laissa (1413/2011). Saaristoasiain neuvottelukunnan budjetti vuosina 2018 ja 2019 on ollut 250 000 euroa. Vuotuisesta budjetista maksetaan sekä saaristoasiain neuvottelukunnan toimintamenot sekä neuvottelukunnan toteuttamat projektit. Toimintamenot koostuvat pääasiassa saaristoasiain neuvottelukunnan jäsenten sekä sihteeristön jäsenten kokouspalkkiosta ja matkakorvauksista sekä saaristopolitiikan toteuttamiseen liittyvistä menoista, kuten seminaari- ja messujärjestelyistä, aineistohankinnoista sekä kansainvälisestä yhteistyöstä. Saaristoasiain neuvottelukunta toteuttaa vuosittain noin 3–5 projektia, jotka ovat tyypillisesti saaristoalueita koskevia selvitys- ja kehittämishankkeita.

Saaristoasiain neuvottelukunnasta annettu asetus on annettu vuonna 1987 ja se on monin tavoin vanhentunut. Voimassa oleva asetus on Tasavallan Presidentin antama

ja valtuuspykälä, jonka nojalla asetus on annettu, on muuttunut. Kyseisessä saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 14 §:ssä säädettiin alun perin, että tarkempia säännöksiä neuvottelukunnasta annettaisiin asetuksella. Vuonna 2015 tehdyllä muutoksella (1508/2015) määrättiin tarkemmat säännökset annettavaksi valtioneuvoston asetuksella. Tästä syystä on tarpeen antaa kokonaan uusi valtioneuvoston asetus ja kumota vanhentunut Tasavallan Presidentin antama asetus.

Uuden valtioneuvoston asetuksen sisällön on tarkoitus jatkua pitkälti saman sisältöisenä kuin voimassa olevassa asetuksessa. Muutoksia esitetään erityisesti neuvottelukunnan kokoonpanoa ja toimikautta koskevaan pykälään. Kokoonpanoa selvennetään siten, että neuvottelukunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla ei olisi jatkossa henkilökohtaisia varajäseniä. Muulla jäsenistöllä olisi jatkossakin varajäsenet. Toimikautta tarkennettaisiin siten, että neuvottelukunta toimisi siihen saakka, kunnes uusi neuvottelukunta on asetettu. Siten neuvottelukunnan toiminta pysyisi jatkuvana, eikä siihen tulisi taukoja hallituksen vaihdoksen yhteydessä. Lisäksi asetuksen sanamuotoihin esitetään tarkennuksia.

Vaikutukset ja tavoitteet

Esityksellä ei ole taloudellisia, yhteiskunnallisia taikka ympäristövaikutuksia eikä vaikutuksia viranomaistoimintaan. Neuvottelukunnan kokoonpanoon ei tehdä asetuksella merkittäviä muutoksia. Asetuksen tavoitteena on selkeyttää saaristoasian neuvottelukunnan asettamiseen ja toimintaan liittyviä säännöksiä sekä päivittää käytettyä säädöskieltä. Vanhentuneen valtuussäännöksen johdosta on uuden asetuksen antaminen välttämätöntä.

Yksityiskohtaiset perustelut

1 §. Ensimmäisessä pykälässä ehdotetaan säädettäväksi saaristoasiain neuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja toimikaudesta. Neuvottelukunnalla olisi puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yhdeksän muuta jäsentä. Jäsenillä, puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla lukuun ottamatta, olisi henkilökohtainen varajäsen. Valtioneuvosto asettaisi neuvottelukunnan maa- ja metsätalousministeriön esityksestä. Kaikkien jäsenten tulisi olla saaristoalueiden oloihin perehtyneitä. Saariston kehityksen edistämisestä annetussa laissa säädetään toimikaudeksi korkeintaan kuusi vuotta. Neuvottelukunta on perinteisesti ollut poliittinen elin ja sen toimikaudeksi on tällä hetkellä asetettu eduskunnan vaalikausi. Uusi neuvottelukunta asetetaan seuraavan vaalikauden alussa. Neuvottelukunta toimii siihen asti, kunnes uusi neuvottelukunta on asetettu.

Jos neuvottelukunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsen tai varajäsen eroaa kesken toimikauden, maa- ja metsätalousministeriö nimittäisi hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden henkilön.

2 §. Pykälän mukaan neuvottelukunta kokoontuisi puheenjohtajan kutsusta. Myös varapuheenjohtaja voisi puheenjohtajan sijaisena ollessaan kutsua kokouksen koolle. Neuvottelukunta olisi päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja ja vähintään viisi muuta jäsentä ovat läsnä. Äänestettäessä päätökseksi tulisi se mielipide, jota enemmistö on kannattanut. Äänen mennessä tasan voitaisi se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

3 §. Pykälässä säädettäisiin neuvottelukunnan tehtävistä. Tehtävät on lueteltu kattavasti pykälän viidessä kohdassa ja muotoilu noudattaa pitkälti voimassa olevan pykälän muotoilua. Neuvottelukunnan tehtävänä on seurata saariston kehityksen edistämisestä annetun lain toteutumista; seurata aktiivisesti saariston oloja ja hankkia niitä koskevia, tarpeelliseksi katsottavia tietoja sekä siinä tarkoituksessa olla yhteistoiminnassa saaristokuntien ja muiden saaristoalueiden sekä niillä toimivien järjestöjen ja valtion viranomaisten kanssa; valmistella saaristo-ohjelma sekä osallistua valtioneuvoston saaristopoliittisen periaatepäätöksen tai vastaavan muun päätöksen valmisteluun yhteistyössä kuntien, maakuntien, valtion viranomaisten ja muiden tahojen kanssa; käsitellä kuntien, maakuntien ja järjestöjen neuvottelukunnalle tekemiä esityksiä sekä tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja ministeriöille sekä muille viranomaisille.

Pykälän 2 kohdassa säädettäisiin, että saariston oloja seurataan yhteistoiminnassa saaristokuntien, saaristo-osakuntien ja muiden saaristoalueiden sekä niillä toimivien järjestöjen ja valtion viranomaisten kanssa. Saaristokunnilla ja saaristo-osakunnilla tarkoitetaan tässä saariston kehittämisen edistämisestä annetussa laissa määriteltyjä saaristokuntia ja -osakuntia. Kohta koskisi kuitenkin myös muita saaristoalueita ja niillä sijaitsevia kuntia.

Pykälän 3 ja 4 kohdassa ei rajattaisi yhteistyötä saaristokuntiin ja -osakuntiin. Saaristoaluetta on myös muualla kuin näissä saariston kehittämisen edistämisestä annetussa laissa määritellyissä saaristokunnissa ja saaristo-osakunnissa, joten ei ole tarkoituksenmukaista rajata yhteistyötä koskemaan vain näitä kuntia. Yhteistyötä voitaisiin pykälän mukaan tehdä siis kaikkien kuntien kanssa.

4 §. Pykälässä säädettäisiin neuvottelukunnan muusta henkilökunnasta. Neuvottelukunta voisi tarvittaessa asettaa työryhmiä asioiden valmistelua varten.

Neuvottelukunnan jäsenille on tarvittaessa maksettu kokouspalkkio. Matkakulut on tarvittaessa korvattu sekä neuvottelukunnan että työryhmien jäsenille. Kokouspalkkiot ovat pitkälti noudattaneet valtiovarainministeriön suositusta kokouspalkkioiksi VM/193/00.00.01/2017. Matkakulut voidaan korvata kulloinkin voimassa olevan valtion matkustussäännön mukaisesti (vuonna 2019: Valtiovarainministeriön julkaisuja 1/2019). Neuvottelukunta päättää itse palkkioiden ja korvauksien maksamisesta budjettinsa puitteissa.

Neuvottelukunnalla voisi pykälän mukaan myös olla pääsihteeri, muita sihteereitä ja muuta tarvittavaa henkilökuntaa, ja neuvottelukunnalla olisi oikeus kuulla asiantuntijoita. Neuvottelukunnalla on ollut maa- ja metsätalousministeriöstä nimetty pääsihteeri ja pääosin eri ministeriöistä ja järjestöistä nimetty sihteeristö.

5 §. Asetus on ehdotettu tulemaan voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2019. Asetuksella kumotaan saaristoasiain neuvottelukunnasta 10 päivänä huhtikuuta 1987 annettu asetus (387/1987) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Valtioneuvoston asetus saaristoasiain neuvottelukunnasta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 14 §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 1508/2015:

1 §

Saaristoasiain neuvottelukunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä yhdeksän muuta jäsentä, joista kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan maa- ja metsätalousministeriön esityksestä.

Puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten tulee olla saaristoalueiden oloihin perehtyneitä.

Neuvottelukunnan toimikaudesta säädetään saariston kehityksen edistämisestä annetussa laissa. Neuvottelukunta toimii siihen asti, kunnes uusi neuvottelukunta on asetettu.

Jos neuvottelukunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsen tai varajäsen eroaa kesken toimikauden, maa- ja metsätalousministeriö nimeää hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

2 §

Neuvottelukunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtajan ollessa estyneenä, varapuheenjohtaja voi kutsua neuvottelukunnan koolle.

Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja ja vähintään viisi muuta jäsentä ovat läsnä.

Päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmistö on kannattanut. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

3 §

Neuvottelukunnan tehtävänä on:

- 1) seurata saariston kehityksen edistämisestä annetun lain toteutumista;
- 2) seurata aktiivisesti saariston oloja ja hankkia niitä koskevia, tarpeelliseksi katsottavia tietoja sekä siinä tarkoituksessa olla yhteistoiminnassa saaristokuntien, saaristo-osakuntien ja muiden saaristoalueiden sekä niillä toimivien järjestöjen ja valtion viranomaisten kanssa;
- 3) valmistella saaristo-ohjelma sekä osallistua valtioneuvoston mahdollisen saaristopoliittisen periaatepäätöksen tai vastaavan muun päätöksen valmisteluun yhteistyössä kuntien, maakuntien, valtion viranomaisten ja muiden tahojen kanssa;
- 4) käsitellä kuntien, maakuntien ja järjestöjen neuvottelukunnalle tekemiä esityksiä sekä
- 5) tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja ministeriöille sekä muille viranomaisille.

4 §

Neuvottelukunta voi asioiden valmistelua varten asettaa työryhmiä ja kutsua niihin jäseniksi neuvottelukuntaan kuulumattomia henkilöitä.

Neuvottelukunnalla voi olla pääsihteeri, muita sihteereitä ja muuta tarvittavaa henkilökuntaa. Neuvottelukunnalla on oikeus kuulla asiantuntijoita.

5 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2019.

Tällä asetuksella kumotaan saaristoasiain neuvottelukunnasta 10 päivänä huhtikuuta 1987 annettu asetus (387/1987) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.